

SKÅNES HEMSLÖJDSFÖRBUND

Verksamhetsberättelse för 2021

Foto: Linnea Lundgren för projekt Korgen Lyfter

Hemslojden

INNEHÅLL

4 ÅRET I KORTHET

6 HEMSLÖJDEN I SKÅNE

Skånes Hemslöjdsförbund

Medlemsföreningar

Hemslöjden Skåne AB

Arkiv och samlingar

6 Svenska Hemslöjdsföreningarnas Riksförbund

Skånes Hemslöjdsförbunds styrelse

Föreningsdag

Styrelsemöten och årsmöte

Hållbarhetspolicy

Anställd personal under 2021

7 Ekonomihantering

Anslutning till FREMIA

Regionalt verksamhetsbidrag

8 VERKSAMHETEN UNDER 2021

Sammanfattning

9 Fortbildningar och seminarier för personalen

Arkiv och textila samlingar

10 Butiken - ett rum för slöjden

11 PUBLIK VERKSAMHET

12 Dela sockor

Spinnträffar

14 Visa din textil

15 Föreläsningar live och digitala

18 Kursverksamhet

20 Utställningar

24 FLERÅRIGA PROJEKT – BARN OCH UNGA

Hör och gör

25 Regionsamverkan syd

Prio - Barn och unga

Romskt Kulturcenter i Malmö

Tillsammanskronor i Örkelunga kommun

26 FLERÅRIGA PROJEKT – SLÖJDTEKNIKER OCH MATERIAL

Korgen lyfter - ett projekt om att lyfta korg och korgkunskap

28 Hasselprojektet

29 Publik- och berättelseutveckling om korgar

1 kvm lin

30 REGIONALA SAMARBETEN

Utvalt i syd - jurybedömd vandringsutställning

31 Östelens museum i Simrishamn - samarbete kring korgar

32 INFORMATION OCH KOMMUNIKATION

Hemslöjdsnytt

33 Digitalt nyhetsbrev

Hemsida och webbshop

hemslojden.org

vanter.hemslojdeniskane.se

Facebook

Instagram

YouTube

Digitalt Museum visar Hemslöjdens samlingar

34 HEMSLÖJDSFÖRENINGARNAS VERKSAMHET 2021

Helsingborgs Hemslöjdsgille

Hemslöjden Malmöhus

MittSkånes Hemslöjdsförening

35 Staden Malmös Hemslöjdsförening

Söderslättas Hemslöjdsförening

Ängelholms Hemslöjdsgille

Östra Skånes Hemslöjdsförening

ÅRET I KORTHET

Hemslöjdskonsulenterna i Skåne

6 utställningar

varav 3 i egna lokaler med
ca 15 000 besökare

13 föreläsningar

digitalt och på plats

Årets kursverksamhet

32 stycken

varav 4 termins-, 12 veckolånga-, 12 helg-
eller tredagars, 4 endagskurser.

277 deltagare varav 29 barn/unga.

I Landskrona, Förslöv, Svalöv, Simrishamn
och Lund

Aktiviteter för barn

Fyra aktiviteter med sammanlagt 58 barn

Deltagare vid fysiska och digitala program

14 321 st varav

Webbsidor och sociala medier

Hemsida med webshop 70 099 besökare

Subdomänen vantar.hemslöjdeniskane.se

165 000 besökare

Instagram 12 000 följare

Digitalt Nyhetsbrev: 9 st till 3 000
prenumeranter

7 hemslöjdsföreningar

1 823 medlemmar

132 aktiviteter med

1 600 deltagare

varav 175 barn

Hemslöjdsbutiken i Landskrona

nätbutik
utställningar

HEMSLÖJDEN I SKÅNE

SJU HEMSLÖJDSFÖRENINGAR

Helsingborgs hemslöjdsgille
Hemslöjden Malmöhus
MittSkånes hemslöjdsförening
Staden Malmös hemslöjdsförening
Södersläotts hemslöjdsförening
Ängelholms hemslöjdsgille
Östra Skånes hemslöjdsförening

Skånes Hemslöjdsförbund

Skånes Hemslöjdsförbund, SHF, har kansli, butik och verksamhetslokaler i gamla stationshuset på Österleden 10 i Landskrona. Förbundet är en del av Kulturarvsområdet inom Region Skåne och uppstår verksamhetsbidrag för hemslöjdskonsulenternas tjänster. Grundläggande inriktning för verksamheten är Regional kulturplan för Skåne 2021-2024.

Medlemsföreningar

SHF har sju lokala medlemsföreningar som tillsammans har tillsammans 1 823 enskilda medlemmar.

Hemslöjden Skåne AB

SHF äger Hemslöjden Skåne AB, som är en butik och webbshop butik.hemslöjdeniskane.se.

Arkiv och samlingar

Till organisationen räknas två regionala hemslöjdsarkiv, f.d. Stiftelsen Skånsk Hemslöjd, som innehåller arkiv och samlingar från gamla Malmöhus läns hemslöjdsförenings verksamhet. Samlingarna ägs numera av Kulturen i Lund, men är deponerade hos Skånes Hemslöjdsförbund och förvaras i gamla stationshuset i Landskrona. Östra Skånes Hemslöjdsarkiv innehåller gamla Kristianstad läns hemslöjdsförenings arkiv och dessa samlingar förvaras i Regionmuseets lokaler på Kasernplan i Kristianstad.

Svenska Hemslöjdsföreningarnas Riksförbund

Skånes Hemslöjdsförbund är anslutet till Svenska Hemslöjdsföreningarnas Riksförbund, en ideell riksorganisation för hemslöjd som består av 90 hemslöjdsföreningar runt om i landet. Ordförande, vice ordförande och verksamhetsledare samt flera av de lokala föreningarnas ordförander deltog i SHRs digitala årsstämma 29 maj. Vice ordförande Lena Willhammar och ledamot Marianne Oxelman deltog i Föreningsdag 13 november i Stockholm, där det övergripande temat för dagen var Hållbart.

En kartläggning av Hemslöjdens barn- och ungdomsverksamhet har gjorts under året och de lokala hemslöjdsföreningarna och hemslöjdskonsulenter har lämnat svar till denna.

Skånes Hemslöjdsförbunds styrelse

Styrelsen är arbetsgivare för all personal och har ansvar för förbundets ekonomi samt att verksamheten följer de riktlinjer och villkor som finns för uppbärande av verksamhetsbidrag. SHF har en ideellt arbetande styrelse som bland annat består av representanter för de sju medlemsföreningarna. Verksamhetsledare Annhelén Olsson är föredragande och sekreterare vid styrelsemötena och övriga hemslöjdskonsulenter adjungeras då det krävs.

Styrelsemöten och årsmöte

Styrelsen har haft sex styrelsemöten under året. Tre digitala sammanträden den 2 februari, 1 mars och 3 maj. Tre fysiska möten den 8 juni som hölls utomhus, 8 september och 29 november. Digitalt årsmöte och konstituerande möte hölls den 10 april i Landskrona.

Föreningsdag

Föreningsdag anordnades den 16 oktober för de lokala hemslöjdsföreningarnas styrelser. Fokus låg på kunskapsutbyte i grupp där föreningsaktiva fick möjlighet att träffas, utbyta tips, idéer och knyta kontakter. Annat program var föreläsning med Lena Palenius, förbundets stipendiat i Utvalt och en visning av utställningen Korgar av Kalle Forss. Luisa Carbonelli och Ann-Marie Lindén stod för arrangemanget.

Hållbarhetspolicy

Styrelsen har antagit Hållbarhetspolicy för Skånes Hemslöjdsförbund.

Anställd personal under 2021

Skånes Hemslöjdsförbund

Annhelén Olsson,
hemslöjdskonsulent textil slöjd/verksamhetsledare 100% 1/1– 31/12.

Anna-Lisa Persson,
hemslöjdskonsulent textil slöjd/kunskapsförmedling 100% 1/1– 31/12.

Kalle Forss,
hemslöjdskonsulent hård slöjd/barn och unga 100% 1/1 – 31/12.

Sofia Månsson,
hemslöjdskonsulent hård slöjd/kommunikation 100% 1/1–31/12.

Anna Wahlstedt,
ansvarig för butik och näringsfrågor 50% 2/2 –31/12.

Johanna Karlsson, ekonomiassistent 50% 1/1–31/12.

Tove Lindén, som läser textilvetenskap vid Uppsala Universitet, timanställd under april, juni och juli för arbete med arkiv och samlingar.

Sandra Neergaard-Petersen, museolog/föremålsantikvarie, timanställd under september-december för arbete med arkiv och samlingar.

Hemslöjden Skåne AB

Anna Wahlstedt, ansvarig för butiken och näringsfrågor 50% 1/1 - 31/12.

Timanställd personal: Ann-Charlotte Larsson, Mathilda Møllergård Hagel, Eva Berg, Karin Mårtensson, Tove Lindén och Sandra Neergaard-Petersen.

STYRELSEN FÖR 2021 BESTOD AV

Ordinarie ledamöter:

Anne-Marie Lindén, Ångelholm, ordf
Lena Willhammar, Åhus, vice ordf
Anna-Clara Lindén, Helsingborg
Cecilia Persson, Skanör
Marianne Oxelman, Ångelholm
Ann-Sofie Magnér, Landskrona
Wivecka Vohnsen, Tyninge

Suppleanter:

Luisa Carbonelli, Malmö
Susanne Asserfors, Höör
Gun Johansson Elfström, Lund
Maria Vieweg, Malmö

Valberedning:

Annhelén Olsson, Landskrona sammank.
Christel Olsson, Höör
Christina Hallberg, Staffanstorp
Lotte-Mi Pettersson, Falsterbo

Revisorer:

Anita Östlind, Malmö
Per-Gisel Fjølknør, Fjølkinge

Revisorsuppleanter:

Bo Giliusson, Landskrona
Stina Fjølknør-Modig, Landskrona

Ekonomihantering

Bokslut och löneadministration har utförts av Rasmusson AB Ekonomi och Juridik i Landskrona.

Anslutning till Fremia

SHF är anslutet till Fremia som är en fristående arbetsgivarorganisation för den ideella sektorn.

Regionalt verksamhetsbidrag

Skånes Hemslöjdsförbund är ett av Kulturarvsförbunden i Region Skåne och uppbär verksamhetsbidrag från Region Skånes Kulturförvaltning för hemslöjdskonsulenternas arbete. Utgångspunkten för verksamhetsbidraget är de Nationella kulturpolitiska målen och Regional kulturplan för Skåne 2021-2024.

Verksamheten ska bidra till att invånare i Skåne ska ha möjlighet att ta del av kulturlivet på lika villkor. Barn och unga är en prioriterad målgrupp. De ska ha likvärdig tillgång till kultur, möjlighet till eget skapande och att tillägna sig olika estetiska språk, oavsett uppväxtvillkor och förutsättningar. Kulturen ska vara livskraftig i alla delar av Skåne och bidra till människors livskvalitet oavsett kön, könsidentitet eller könsuttryck, etniskt och kulturell tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionalitet, sexuell läggning, ålder, socioekonomiska förutsättningar eller bostadsort.

Särskilda villkor för verksamhetsbidraget under 2021 är att Skånes Hemslöjdsförbund ska:

- tillvarata och stärka förnyelsen av hemslöjdens material- och teknikkunskap, formspråk, tradition och kvalitet, ur såväl ett kultur- som näringsperspektiv.
- öka intresset för, kunskapen om och utövandet av olika slöjdtekniker genom pedagogisk verksamhet särskilt med fokus på barn och unga i Skåne.
- aktivt driva utvecklingsarbete tillsammans med kulturarvsaktörer, kommuner och andra samhällsområden för att bidra till att Skåne har ett brett och varierat kulturutbud med en mångfald av berättelser

VERKSAMHETEN UNDER 2021

Sammanfattning

Verksamheten har även under 2021 varit starkt påverkad av Covid 19 pandemin och de nedstängningar som gjorts på grund av den. Hela våren var den öppna programverksamheten mer eller mindre inställd och det som tidigare var planerat, fick avbokas. Kurser och samarbeten har ställts in, utställningar har visats för bara några få besökare. Butiken har varit öppen, men har haft färre kunder och många har istället valt att handla i webbshoppen. Möten, årsmöten, seminarier och föreläsningar har mestadels varit digitala. Först inför sommaren vågade vi arrangera kurser igen, med färre deltagare och större avstånd mellan borden. När läget i landet lättade, ville alla komma ut och uppleva kultur igen och under året har vi haft ca 15 000 besökare i huset, vilket är färre än tidigare år, men ändå många. Den budget vi arbetat efter har varit mycket stram, eftersom våra egna intäkter har varit mycket begränsade.

Året har, trots allt, inneburit väldigt mycket arbete och det har till stora delar handlat om arkivet med de textila samlingarna. Den 15-16 januari flyttades f d Stiftelsen Skånskt Hemslöjds arkiv och samlingar till våra verksamhetslokaler i gamla stationshuset. Det var tur i oturen att all verksamhet låg nere på grund av covidpandemin, eftersom våra lokaler blev fulla av flyttlådor, hyllor, kistor och möbler och var obrukbara till slutet av maj, då vi hade gjort den stora grovsorteringen. Att ta emot ett så stort arkiv med samlingar, har inneburit hård belastning för både personalen och ekonomin och det har tagit resurser från övrig verksamhet. Våra lokaler har genomgått stora förändringar. Mötesrum, personalutrymmen och kontor har fått nya funktioner. Flera bra rutiner kring kurser och programverksamhet, har på grund av platsbrist, fått förändras. Tack vare extra stöd från Nämnden för hemslöjdsfrågor och Region Skåne, har vi kunnat genomföra arbetet med uppordningen av samlingarna. Två personer har varit anställda, de har under ledning av hemslöjdskonsulenterna, arbetat med finsortering och med att bygga upp ett system som gör det lätt att hitta i samlingarna.

En annan mycket stor satsning är projektet Korgen lyfter som under året drivits i ett samarbete mellan hemslöjdskonsulenterna i Östergötlands läns hemslöjdsförening, Sörmlands museum och Skånes Hemslöjdsförbund, med stöd av Riksantikvarieämbetet och Nämnden för hemslöjdsfrågor. Projektet har fått stor uppmärksamhet och det innehåller flera

viktiga delar, som innefattar olika material och olika korgtekniker och genom projektet arrangeras programverksamhet i hela landet.

Utställningen Älskade korg, visades under hösten i ett samarbete med Österlens museum. Nu blir den till en vandringsutställning som turnerar till och med 2023, då den kommer till Trelleborgs museum.

En pilotutbildning Distanskurs i korghantverk har startats upp. Den omfattar fem veckor som fördelas över en termin och läroplanen har utformats i samarbete med Svenska Hemslöjdsföreningars Riksförbund. Kursen kommer att drivas av Sätergläntan i samarbete med projektet, under höstterminen 2022. Under året övertog Skånes Hemslöjdsförbund projektägarskapet för projektet Korgen lyfter från Östergötlands läns hemslöjdsförening.

Fortbildningar och seminarier för personalen

Sofia Månsson; Nederländsk seminarieriserie Bask it. Arrangerad av Craft Council Nederland.

Sofia Månsson och Kalle Forss; utbildning på moderskeppet.se - digitala kurser inom grafisk form och media.

Sofia Månsson, Kalle Forss och Anna-Lisa Persson; Digitala seminarier om Skogen och slöjden.

Kalle Forss; helgkurs i hasselkorgar i Linköping.

Kalle Forss; Distanskurs i korghantverk fem veckor, inklusive eget arbete.

Nämnden för hemslöjdsfrågors årskonferens Hemslojd Humaniora.

Nämnden för hemslöjdsfrågors seminarium Kreativ omstart.

Nämnden för hemslöjdsfrågors seminarium Noden Traditionell hantverkskunskap utifrån Unescos konvention om det immateriella kulturarvet.

Arkiv och textila samlingar

Under 2021 har före detta Stiftelsen Skånsk Hemslojd, SSH:s arkiv och textilsamling, flyttats till Skånes Hemslojdsförbunds verksamhetslokaler i Landskrona. Efter SSH:s permutation 2019 ägs samlingen av Kulturen i Lund, som har skrivit ett depositionsavtal med Skånes Hemslojdsförbund, som nu förvaltar samlingarna.

Stiftelsen Skånsk Hemslojd är ett av landets mer betydande hemslojdsarkiv. Samlingar av textilier i olika tekniker, dokumentationer av tidiga inventeringar, glasplåtar och arkivalier insamlade av företrädare för Malmöhus läns hemslojdsförening under 1900-talets första decennier. Allt sammantaget ungefär 2500 föremål från mitten av 1700-talet fram till slutet av 1800-talet. Här finns också skisser, prover och arbetsmaterial från olika textilkonstnärers arbete med kyrkliga textilier och offentliga uppdrag från ca 1920 tal till slutet av 1980. Det finns arkiverat material från den verksamhet som bedrevs genom butikerna i Malmö, Lund och Helsingborg samt förteckning över väverskorna, vävskolan och samarbetet med länets folkhögskolor.

Samlingarna förvarades tidigare i ganska otillgängliga lokaler på vinden i Landskrona Rådhus. Eftersom Landskrona stad var i behov av dessa för annan verksamhet, behövde samlingarna flyttas. MTAB anlätades för packning och flytt och Landskrona stad stod för kostnaderna. Under året har mycket tid lagts på att sortera, förpacka, märka upp och registrera textilierna av hemslojdskonsulenter. Medel har tilldelats från Nämnden för hemslojdsfrågor och Region Skåne som använts till extra personal för att förstärka verksamheten. Ett system som gör det lätt att hitta i samlingarna och en förvaltningsplan har tagits fram. Tove Lindén, student som läser textilvetenskap vid Uppsala Universitet och Sandra Neergaard Petersen som är museolog/föremålsantikarie har med sina kunskaper förstärkt vår verksamhet och hemslojdskonsulent Anna-Lisa Persson har varit projektledare.

Stora delar av samlingarna kommer att göras tillgängliga. Dels genom utställningar, bokade visningar, arkivkvällar och genom kursverksam-

heten. De tillgängliggörs också genom ett arkivskåp som står i vårt textila kursrum. Arkivskåpet har 50 utdragbara lådor med plexiglas ovanpå och det kommer att inredas med vävnader, dräktdelar, broderier, spetsar, mönster och foton. Samlingarna kommer att visas för kursdeltagare, bokade grupper, skolklasser och forskare som kan ta del av samlingarna på olika sätt och bland annat få guidade visningar. Det är betydelsefullt att verksamheten klarade av att ta emot samlingarna. Det kommer att tillföra nya delar och förändra verksamheten på ett positivt sätt över tid. Vi vill göra Hemslöjden i Skåne till ett mångfasetterat, inspirerande och kreativt besöksmål där unik slöjd- och textilhistoria möter det samtida hantverket. Syftet är att inom organisationen skapa ett kunskapscentrum för slöjd, studier och lärande som tillsammans med butiken och konsulentverksamheten blir landets enda plats där allt detta finns samlat.

Hemslöjden i Skåne kan bli en nationell mötesplats, där slöjden och det immateriella kulturarvet kan förvaltas och utvecklas. Vårt mål är att skapa en unik plats som ger avtryck i hela landet och stärker Skånes roll i Hemslöjdssverige.

Butiken – ett rum för slöjden

Vår butik är södra Sveriges enda hemslöjdsbutik och den har anor från 1905. Butiken ligger i gamla stationshuset, i den gamla vänthallen och är öppen tisdag-lördag. Tack vare butiken finns ett öppet, välkomnande hus fullt av slöjd, färger och dofter som marknadsför hemslöjdskonsumenternas och de lokala hemslöjdsföreningarnas verksamhet. Detta är värdefullt för vår organisation och tillgängligheten uppskattas mycket av våra besökare. I en del av butiken ligger vår öppna utställningslokal, där vi visar ca fyra utställningar per år. Många besökare har rådgivningsfrågor. Frågor om olika textila tekniker, skötsel, tvätt och vård och hur olika redskap ska användas. Vanliga frågor gäller också antika textilier, vad de kommer ifrån, hur de har tillverkats och vilken ålder de har.

Butiken säljer material och varor av hög kvalitet. Ett noga utvalt sor-

timent baserat på naturmaterial och tillverkat i småskalig produktion. Slöjden kommer från skickliga slöjdare och hantverkare från hela landet. Lars-Otto Lindskog från Mörrarp, lämnar smidesljusstakar, Niklas Hallberg från Blekinge och Åke Landström från Örebro, lämnar svarvade skålar. Bertil Johansson från Höör är 95 år och tillverkar makalösa fågelskålar, skurna med stor känsla. Sune Oscarsson från Ullared, levererar handsmidda knivar och yxor med fint arbetade skaft. Butikens textila sortiment är till stora delar mönster- och materialförpackningar till skånska textilier. Det finns ett fantastiskt mönsterarkiv, insamlat med syfte att föra kunskaperna vidare och detta förvaltas fortfarande. Här finns också ett specialsortiment av slöjdmaterial, böcker och redskap som behövs till våra kurser.

Pågående projekt och satsningar som hemslöjdskonsulenterna gör, blir synliga i butiken och bidrar till ökad försäljning för slöjdare och hantverkare. Projektet Korgen lyfter har bidragit till att intresset för korgar har ökat. Några korgmakare från Sverige och Danmark har vågat satsa lite mer och levererar nu regelbundet sina korgar till butiken. Korgmakare Rune Svensson från Visby, tillverkar korgar flätade av hassel, Erik Ousager från Danmark tillverkar korgar i avbarkad pil, Björn Majors från Tällberg, levererar flätade spånkorgar, Göran Andersson från Storvik i Hälsingland säljer sina unika knutkorgar och Maria och Ann-Marie Jönsson från Höör säljer sina pilekorgar genom vår butik. En del av dessa korgar säljs via webbshoppen och intresset för dem är stort i Japan.

Under året då pandemin har begränsat besök i butiker, har allt fler köpt material, böcker och slöjd via vår webbshop. Den digitala butiken tar allt större del av den totala försäljningen och varor skickas inom landet men också till Norge, Danmark, Tyskland, USA och Japan. Anna Wahlstedt är ansvarig för utvecklingen av butik och näringsfrågor.

Anna Wahlstedt – butiksansvarig

PUBLIK VERKSAMHET

Delasockor

Dela sockor drevs under perioden 16 november 2020 - 12 februari 2021. Drygt 620 par sockor stickades av 106 personer, från Kalix till Malmö och hemslojdskonsulent Anna-lisa Persson ansvarade för projektet.

Under coronapandemins framfart såg vi ett behov av att göra saker tillsammans men ändå isär. Vi såg att många människor som vi vanligtvis har kontakt med genom kurser, träffar, vernissager och annat inte längre hade något att göra. De kände inte att de kunde vistas ute i samhället dels på grund av restriktioner men också för att många faktiskt befann sig i riskgrupp och direkt uppmanades att stanna hemma.

Alla människor behöver sammanhang och att vara behövda. Samtidigt som coronapandemin drabbade många människor i Sverige svårt och många blev isolerade så härjade ju pandemin i hela världen och som alltid så drabbas fattiga människor värst av katastrofer. I flyktinglägren i Grekland bor sedan länge fler människor än områdena rymmer och även många barn. Organisationen Team Sweden Volunteers arbetar sedan många år på plats med att dela ut förnödenheter till barnfamiljer i Greklands flyktingläger. Organisationen har sin grund i att samlade in barnvagnar så att de minsta barnen skulle ha en chans att sova i en vagn istället för på ett många gånger vått golv i ett tält. Vi tog kontakt med Team Sweden Volunteers då vi vet att de har förmågan och kontakterna att förmedla förnödenheter till Grekland.

Genom vårt nätverk med stickkunniga människor hade vi förmågan att nå ut med en förfrågan om att sticka barnsockor som vi på Skånes Hemslojdsförbund sedan samlade ihop och som sedermera levererades till Team Sweden Volunteers som då kunde skicka sockorna dit där de behövs. Uppropet efterfrågade främst barnsockor - och meningen var att deltagarna skulle sticka dessa. Att göra något till någon annan är bra dels för att det ger sysselsättning för rastlösa händer men också för att det gör att den som stickar under processen får chans att reflektera och fantisera om de som kommer få sockorna. Det kan öka förståelsen för människor som har det svårt och bygga broar även då fysiska möten inte är möjliga.

Den 16 november 2020 gick vi ut på Instagram @hemslojdeniskane med information om att projektet drog igång vad det gick ut på, tidsfrist och var de kunde lämna de färdiga sockorna. Den 12 februari bestämde vi som slutdatum och en person från Team Sweden Volunteers lovade att komma och hämta alla sockor på förmiddagen den 18 februari. Under perioden den 16 november - 12 februari gjorde vi sju inlägg om uppropet på Instagram, vi skapade även en Facebooksida med namnet #delasockor och skrev om projektet i vårt nyhetsbrev. Vi såg snabbt att Instagram var vår främsta kommunikationskanal för projektet.

Den 15:e februari exponerades alla sockorna på ett klädstreck i en trädgård och det fotograferades och filmades. Från början hade tanken varit att fotografera alla sockor enskilt men eftersom det kom in över 620 par så blev det tidskrävande, överskådligt och heller inte estetiskt tilltalande. Sockorna som deltagarna stickat och skickat till oss kommer förhoppningsvis att värma över 600 frusna fötter. Av den mängd brev och meddelanden som skickades med i många av paketen kunde vi utläsa att projektet faktiskt kanske var minst lika viktigt för dem som stickade som för dem som sedan ska få. Vi vet att projektet medfört att människor känt att det gjort något viktigt och att deras tid har omvandlats till något som kan göra världen lite mindre hemsk.

Spinnträffar

Vårens spinnträffar fick ställas in p g a pandemin. Fyra spinnträffar med 20 deltagare har genomförts under hösten, alla på Hemslojden i Landskrona.

Visa din textil

Under hösten anordnades två tillfällen för allmänheten, då man kunde komma och visa sina textilier för de textila hemslöjdskonsulenterna som svarade på frågor om ålder, teknik, material. Det var på Hemslöjden i Landskrona den 9 september och på Hantverksmuseet i Ängelholm den 9 november. 10 personer kom och hade flera textilier med sig.

Barbro Nybergs Hemslöjdsstipendium

Under hösten 2020 gick Barbro Nyberg bort och i samband med det öppnades en fond hos Skånes Hemslöjdsförbund där personer som ville uppmärksamma henne kunde bidra med en gåva. I hennes namn delas nu ett stipendium på 15 000 kr ut. Första gången stipendiet delades ut var den 4 december 2021, på Barbrodagen, på Regionmuseet Kristianstad. Stipendiet kommer sedan att delas ut en gång varje år, så länge fonden har medel.

Barbro Nybergs Hemslöjdsstipendium är en hyllning till Barbro Nyberg och hennes sätt att arbeta med folkbildning under sin tid som Länshemslöjdskonsulent i Kristianstads län mellan åren 1976-2000. Följande instanser har haft möjlighet att lämna nomineringar till jurygruppen; Skånes Hemslöjdsförbund, Form/Design Center, Österlens museum, Trelleborgs museum, Önnestads folkhögskola, Östra Grevie folkhögskola, Folkhögskolan i Glimåkra och Väststolsmuseet i Glimåkra. Efter nomineringsperiodens slut fattade juryn beslut om att Barbro Nybergs Hemslöjdsstipendium 2021 skulle tillfalla Lillemor Johansson i Glimåkra.

Motiveringen löd:

Lillemor Johansson tilldelas stipendiet för sitt långa engagemang för att stärka och sprida kunskap om vävning i Skåne och Sverige. Lillemors insatser har varit av stor vikt för Svenska vävstolsmuseet i Glimåkra och hon har varit en viktig pusselbit för den årliga folkfesten VÄV-dagarna som drar 1000-tals besökare till Glimåkra. Lillemor grundade även tidningen Vävmagasinet.

JURYGRUPPEN BESTÅR AV

Anna-Lisa Persson, hemslöjdskonsulent

Isabella Ohlsson, barn till Barbro

Eva Persson, fd hemslöjdskonsulent i Kristianstad län och kollega till Barbro

Håkan Nilsson, etnolog och fd chef för Ystad museum/Klostret

Maria Jehander-Andersson, fd 1:e intendent på Regionmuseet

Lena Willhammar, konsthantverkare/formgivare.

Föreläsningar live och digitala

Korgar och korgflätning i Skåne.

En intervju av journalist från Skånes taltidning har gjorts med hemslöjdskonsulent Kalle Forss.

5 maj föreläste Eva Persson om De skånska spånkorgarnas uppgång och fall, föreläsningen sågs av 2164 personer under två veckor och sändes på Facebook.

15 november föreläste hemslöjdskonsulent Kalle Forss om Korgtraditioner i Skåne. Den har hittills sett av 122 personer och finns tillgänglig på Youtube.

Den 9 december livesändes på Facebook, ett föredrag Att vara och att vilja bli av Fadhel Mourali. Föredraget var tillgängligt i två veckor och hade 1400 visningar.

Textila mönstervandringar

En visning av utställningen Textila mönstervandringar, finns av hemslöjdskonsulent Annhelén Olsson på vår Youtube kanal och har hittills haft 358 visningar, samt på Instagram där den har haft 1676 visningar.

Föreläsning av Raija Öhrstedt, 22 april om Orientaliska textilier och mönster med 5 deltagare på plats och 75 deltog live via Instagram, därefter 3277 visningar i efterhand.

Föreläsning av Gunvor Johansson, 29 april om Skånska textilier och mönster med 3 deltagare på plats och ca 100 deltog live via Instagram. Föreläsningen finns tillgänglig på vår Youtube kanal och har hittills 275 visningar, samt på Instagram där den har 2718 visningar.

Hemslöjdskonsulent Anna-Lisa Persson tillsammans med Gunvor Johansson.

Translated Patterns

En föreläsning Translated Patterns av Hannah Streefkerk sändes den 8 juli. Den finns tillgänglig på Youtube där den setts av 118 personer samt på Instagram (där den livestreamades) 1785 visningar.

Skånskt yllebroderi

Den 30 november föreläste hemslöjdskonsulent Annhelén Olsson om skånska yllebroderier på kursavslutning i Trelleborg där 20 personer deltog.

Märtha Måås Fjetterström

Författarsamtal med Annika Persson - Var vid gott mod - Märtha Måås Fjetterström

I samarbete med Landskrona bibliotek anordnades 2 november författarsamtal med Annika Persson som har skrivit boken Var vid gott mod, som handlar om Märtha Måås Fjetterström. Samtalet modererades av hemslöjdskonsulent Anna-Lisa Persson. Märtha Måås Fjetterström var föreståndare för Malmöhus läns hemslöjdsförening 1905-1911 och har i sina berömda textilier influerats mycket av gamla skånska vävnader. Journalisten Annika Persson har med hjälp av brev, artiklar, böcker, mötesprotokoll, foton återskapat hennes historia. Ca 45 personer deltog på plats och 101 via Instagram.

Kursverksamhet

Även under 2021 har pandemin slagit hårt mot vår publika verksamhet och vi har varit tvungna att ställa in, skjuta fram och förändra kurserna. De åtgärder vi har genomfört är att göra det enkelt och kostnadsfritt för deltagarna att lämna återbud. Vi har tagit emot färre deltagare än vanligt och möblerat med stort avstånd mellan alla bord. Under de perioder då rekommendationerna har varit nedstängning, har vi inte arrangerat någon publik verksamhet, utan ersatt den med digitala program.

Under året har vi arrangerat 32 kurser, varav 4 har varit terminskurser, 12 har varit veckolånga, 12 har varit helg- eller tredagarskurser och 4 har varit endagarskurser. I dessa har 277 deltagit, varav 5 barn och 14 unga.

Kurserna har varit förlagda till Landskrona, Förslöv, Svalöv, Simrishamn och Lund. Vi har samarbetat med Föreningen Skånelin, Österlens museum och Kulturen i Lund. Flertalet av kurserna har arrangerats i samarbete med Svenska Hemslöjdsföreningars Riksförbunds länsanknutna kursverksamhet.

Hemslöjdskonsulent Anna-Lisa Persson ansvarar för kursverksamheten.

Vår regionala kursverksamhet är också en del av vår näringssatsning, då flera slöjdare och konsthantverkare är kombinatorer, som får en del av sin inkomst från dessa. För att kompensera detta bortfall, då planerade kurser måste ställas in, har vi sökt och betalat ersättning till fyra kursledare för inställda kurser. Ersättningen utbetalades av SHR på 75% av den avtalade ersättningen och medel kom ursprungligen via Nämnden för hemslöjdsfrågor.

KURSER VI HAR ARRANGERAT ÄR:

Folkdräktssömnad
Täljd mekanik
Tälj ditt yxskaft,
Brodera fritt på ylle
Knutkorgar
Sticka flätor
Skånskt yllebroderi
Tälj fåglar för barn och vuxna
Stygn som sticker ut
Pilekorgsflätning
Träsvarvning enligt skärmetoden
Tälj i färskt trä
Klyva spån och böja svep
Skånsk konstvävning
Beredning av lin
Verktygsvård
Dekorera på stickat
Broderi och tryck
Halmlöb
Hönsestikk
Flerfärgsvirkning
Rotslöjd med björkrötter
Karvsnitt
Spinna lin.

Utställningar

Under 2021 har vi arrangerat sex utställningar, tre i egna lokaler och tre i andras lokaler. Antal besökare i våra egna lokaler har varit ca 15 000 personer.

Textila mönstervandringar - symboler, tekniker och handelsvägar

27 februari–29 maj på Hemslojden i Skåne, Landskrona. Åkdynor och längder i rölakan, krabbasnår, dukagång och flamsk från Hemslojdens samlingar, vävda på 1700- och 1800-talen visades tillsammans med Orientaliska textilier lånade från Raija Öhrstedt. Vi visade på likheter som finns mellan olika kulturer vad gäller vävtekniker, mönsterformer och symboler. Utställningen var planerad att visas parallellt med Kelim - mindre Asiens mönstrade mattor på Landskrona museum.

Vi hade planerat för gemensam programverksamhet men tyvärr kunde vi inte genomföra det, p g av pandemi fick museet hålla stängt och Kelimutställningen öppnade först efter sommaren.

Programverksamhet till utställningen:

- En visning av utställningen Textila mönstervandringar av hemslojdskonsulent Annhelén Olsson, finns på vår Youtube kanal och har hittills haft 358 visningar, samt på Instagram där den har haft 1676 visningar.
- Föreläsning av Raija Öhrstedt, 22 april om Orientaliska textilier och mönster med 5 deltagare på plats och 75 deltog live via Instagram, därefter 3277 visningar i efterhand.
- Föreläsning av Gunvor Johansson, 29 april om Skånska textilier och mönster med 3 deltagare på plats och ca 100 deltog live via Instagram. Föreläsningen finns tillgänglig på vår Youtube kanal och har hittills 275 visningar, samt på Instagram där den har 2718 visningar.

Älskade Korg! ersattes av digitala satsningen Korg!

Utställningen Älskade korg! var planerad att visas på Trelleborgs museum mars-maj, men fick ställas in p g a pandemin. Museet fotograferade hela sin rika korgsamling, ca 130 korgar och publicerade en digital utställning av dessa. Därutöver genomfördes även:

Filmer ur museumagasinet. 5 filmer om korgar producerades av Trelleborgs Museum i samarbete med Skånes Hemslojdsförbund. Sofia Månsson medverkar i tre av dem. Filmerna visades på facebook och finns att se på You-Tube.

Filmvisning: I samarbete med Östra Skånes Hemslojdsförening visade Sofia Månsson arkivfilmen "Gamla Hantverk – korgmakare" på facebook 19 maj. Ett 130 personer såg filmen live. Filmen gjordes av Kristianstad Läns Hemslojdsförening på 1950-talet under Sigrid Lindströms inventering av "manlig slöjd" i norra Skåne, Kristianstad län. Den ingår i Östra Skånes Hemslojdsförenings arkiv och har digitaliserats men har aldrig publicerats på Digitalt Museum. Ett unikt tillfälle att ta del av vår slöjdhistoria. Filmen är en stumfilm, ca 30 minuter lång och innehåller tre kortfilmer: Spånkorgstillverkning av Arvid Persson, Lönsboda, Kolafat – Demonstration av Alf Ahlberg, Osby och Enekorgstillverkning av Alf Ahlberg, Osby

Hannah Streefkerk - Translated Patterns

12 juni–4 september på Hemslojden i Skåne, Landskrona. Hannah Streefkerks arbeten består av installationer och broderier. I hennes verk spelar de textila teknikerna virkning och broderi en betydande roll. Karaktären på dessa tidskrävande tekniker passar ihop med huvudtemat i hennes arbete som är miljöfrågor och tidens natur. Teknikerna är perfekta för att uttrycka och undersöka rytm, mönster och struktur. I vårt moderna samhälle ska allt gå så fort och vår förmåga att investera tid i att göra saker eller reparera dem har minskat. Att brodera, som är ett tidskrävande hantverk, visar vikten av att våga investera tid och kanske ställa sig frågan; varför investera tid i något som inte lönar sig?

Programverksamhet till utställningen

- 5-9 juli höll Hannah en kurs i 3D broderi, med 10 deltagare.
- 12 juli höll Hannah Streefkerk en föreläsning där 16 deltog på plats, ca 50 deltog via livesändning på Instagram och 1755 visningar har skett i efterhand.

Hassel – biologi, historia och slöjd

Utställningen visades under augusti på Hovdala slott i Röda ladan. En liten utställning om hasseln som ofta ses som ett problem av markägaren, men som har så många goda egenskaper för olika hantverk. Historiskt har hassel varit ett viktigt slöjdmaterial till korgar, käppar, tunnband, staket, verktygsskaft, handtag och som material till svarvning och täljning. Föreläsning och kurs i anslutning till utställningen fick ställas in p.g. av sjukdom.

TEXTILA MÖNSTERVANDRINGAR

tekniker, symboler & handelsvägar

27 februari–29 maj
Hemslöjden i Skåne Landskrona

Hemslöjden i Skåne
Landskrona gamla stationshus | Österleden 10
hemslojdeniskane.se

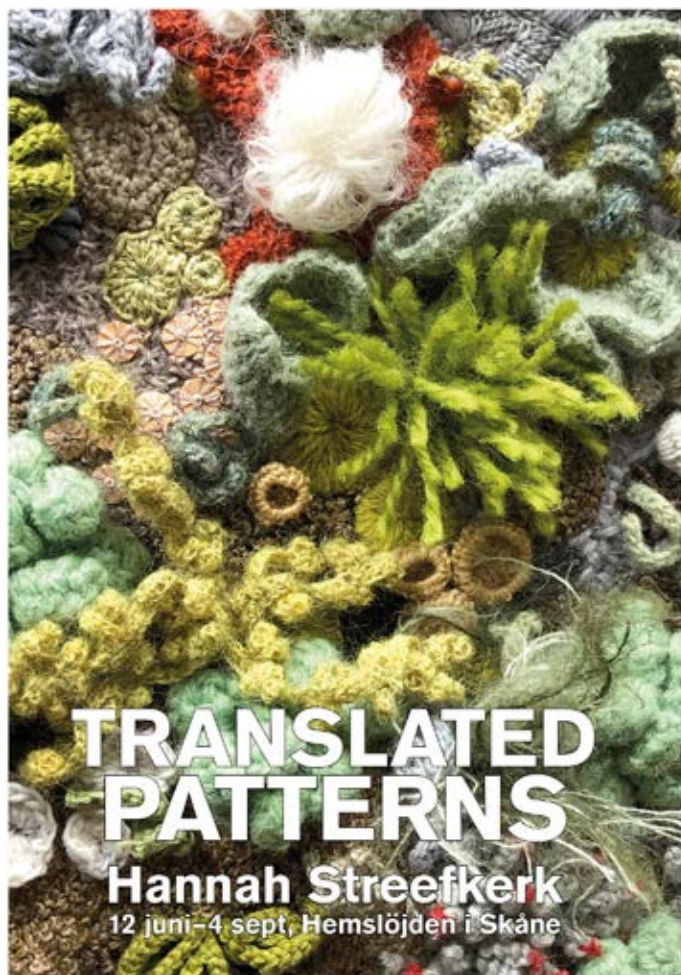
Öppet
tis–fre 11–16
lör 11–15

Hemslöjden

KORGAR

9 oktober 2021 – 15 januari 2022

TRANSLATED PATTERNS

Hannah Streefkerk

12 juni–4 sept, Hemslöjden i Skåne

Älskade korg!

FLÄTAT
BUNDET
VRIDET

En utställning om korgens historia,
framtid och vårt förhållande till ett
av världens äldsta hantverk.
18 september 2021 – 30 januari 2022

Österlens Museum, Simrishamn

Hemslöjden
Skånes Hemslöjdesförbund

sörmlands
museum
En del av Region Sörmland

Älskade korg! Flätat, Bundet, vridet

18 september–30 januari 2022 på Österlens museum i Simrishamn. Utställningen Älskade korg! Vill väcka nyfikenheten kring hantverket, visa mångfalden av korgar i Sverige och berätta om vår rika korgtradition runtom i landet. Kan vi hålla det klassiska korghantverket vid liv och fyller korgen en funktion i vårt moderna samhälle? Här lyfts korgen utifrån perspektiv som materialkännet, teknikkunskap och historia. Utställningen visar en stor mängd korgar, material och korgtekniker från olika delar av Sverige tillsammans med filmer och dokumentationer. Utställningen kompletteras den med korgar från museets samlingar samt med korgar från lokala skånska korgslöjdare. Flera publika arrangemang var planerade med tvingades ställas in pga pandemin.

Programverksamhet till utställningen som genomfördes var:

- 18 september - vernissage med korgmakare i arbete och visning av utställningen under hela dagen.
- 2 oktober gjorde Ängelholms hemslöjdsgille och Helsingborgs hemslöjdsgille en resa till Österlens museum och fick en guidad visning av utställningen av hemslöjdskonsulent Sofia Månsson.
- 13 oktober arrangerades en korgdag, i samarbete med Österlens museum, där besökare ombads att ta med korgar hemifrån och ställa frågor till hemslöjdskonsulenterna Sofia Månsson och Kalle Forss. Ett tiotal besökare hade korgar med.
- Kurs i halmlöb arrangerades 16-17 oktober, med Steen H Madsen som lärare, där 10 personer deltog.

Ann-Marie Jönsson demonstrerade pilflätning på vernissagedagen. Medverkade gjorde även Maria Jönsson och Michael Rittner.

Korgar!

13 november–15 januari 2022 på Hemslöjden i Skåne, Landskrona. Utställningen visade exempel ur Skånes rika korgtradition, där stora mängder korgar i skiftande material och tekniker har tillverkats. Här visades spånkorgar från Lönsboda, enekorgar och blomsterlkorgar från Örkelljunga, pilekorgar och löbkorgar från slättbygden och hasselkorgar från gränsen mot Blekinge.

15 november föreläste hemslöjdskonsulent Kalle Forss digitalt om Korgtraditioner i Skåne. Filmen har hittills sett av 122 personer och finns tillgänglig på Youtube.

Hassel – biologi, historia och slöjd

22/11 - 3/12 på biblioteket i Höör i samarbete med MittSkånes Hemslöjdsförening.

29 november föreläste hemslöjdskonsulent Kalle Forss om hassel för 20 personer.

FLERÅRIGA PROJEKT – BARN OCH UNGA

Hör och gör -

Hör och gör är ett samarbete mellan Regionerna Skåne, Halland, Kronoberg, Jönköping, Kalmar och Blekinge. Projektet Hör och Gör har präglats av pandemin, som resulterat i inställda arrangemang och förseningar. Det har inte varit möjligt att arbeta med verksamhet riktad till de olika referensgrupperna. Därför har slutredovisning till Kulturrådet blivit uppskjuten till augusti 2022.

Under 2021 har man fokuserat på att samla in, sammanställa och analysera de erfarenheter som projektet har gett, vad gäller de aktiviteter för barn där slöjd och berättande har kombinerats.

Stort fokus har särskilt lagts på erfarenheterna från arbetet med barn som har olika funktionsnedsättningar. Projektgruppen har också arbetat med att ta fram olika former för redovisning av detta. Flera digitala seminarier har ordnats för deltagarna, där man har redovisat sina erfarenheter och resonerat kring hur man ska sprida dessa vidare till andra på bästa sätt. Alla deltagare, hemslöjdskonsulenter och inblandade slöjdhandledare har deltagit i filmade intervjuer och textskrivning. Detta arbete har skett under ledning av Vici Hofbauer, arkitekt och barnkulturdesigner.

Redovisningen planeras på tre olika sätt;

Skriften Barnen och Hemslöjden uppdateras med texter kring berättande och hur man med stöd av berättandet, kan arbeta tillsammans med barn med olika funktionsnedsättningar och våra nationella minoriteter.

Nya moduler till slöjdhandledarutbildningen produceras, dessa tar utgångspunkt i de nya erfarenheter man fått kring slöjd och berättande, funktionsvariationer och medskapande.

Som en tredje del av redovisningen planeras för seminarier både på riksnivå och i Sydsverige. Dessa samordnas av Region Jönköping. Det kommer även att produceras några kortare filmer som ska fungera som marknadsföring. Detta arbete sköts av hemslöjdskonsulenter från regionerna Kalmar och Blekinge.

Tanken är att allt sammantaget ska utformas till en plattform för vårt fortsatta arbete, med det uppdrag som vi och våra kollegor i Blekinge, Halland, Kronoberg, Kalmar och Jönköping har fått av regionsamverkan Syd med avseende på hemslöjd och hälsa och framförallt barn med olika funktionsnedsättningar.

Hemslöjdskonsulent Kalle Forss är projektansvarig, är skrivande redaktör för texterna och ansvarar för framtagningen av modulerna i slöjdhandledarutbildningen.

Regionsamverkan Sydsverige

Med utgångspunkt i Regionsamverkan Sydsverige Kulturs positions-papper har för åren 2019-2022 följande prioriterats i utskottets handlingsplan: Att stärka samverkan inom hemslöjdens verksamhetsområde. I första hand prioriteras: Hör&Gör arbetet för personer med funktionsnedsättningar och Hemslöjd och hälsa. På längre sikt är även följande utvecklingsinsatser prioriterade att koppla forskning till området Hemslöjd och hälsa så att slöjdens effekter på välbefinnande och hälsa kartläggs och lyfts fram. Pengar har sökts för genomförande av ett seminarium i Sydsverige. Beredningsgruppen planerar, genomför och dokumenterar sitt arbete, minnesanteckningar skickas till arbetsgruppens kontaktperson. Sammanfattande är Niklas Flink, Jönköpings län och kontaktperson i Kulturutskottets arbetsgrupp är Ante Jankovic Region Jönköpings län. Från Skåne ingår Kalle Forss i arbetsgruppen.

Prio - Barn och Unga

En grupp hemslöjdskonsulenter och regionala utvecklare har tagit initiativ till att utveckla och stärka arbetet med barn och unga. Detta arbete tar till stor del sitt avstamp i arbetet med slöjdhandledarutbildningen och skriften Barnen och Hemslöjden. I båda dessa har Skåne haft en stor roll i förändringsarbetet respektive tillblivelsen. Skåne är representerat vid gruppens videokonferenser tillsammans med ca 20 kollegor från hela landet. Allt sker digitalt och under året har man haft ett digitalt möte i månaden. Från Skåne ingår Kalle Forss i arbetsgruppen.

Samarbete med Romska Kulturcentret i Malmö

Under året har allt samarbete mellan Romska Kulturcentrum i Malmö och Skånes Hemslöjdsförbund legat nere på grund av pandemin. Under hösten beslutades om att kurserna för romska ungdomar i silversmide ska tas upp igen så snart det är möjligt under 2022.

Tillsammanskronor i Örkelljunga kommun

Varje år brukar Örkelljunga kommun erbjuda alla elever i förskoleklass en kulturupplevelse på Ingeborrarp. Eftersom världen befinner sig i en pandemi beslutade ansvariga för Ingeborrarp att inte genomföra aktiviteten för eleverna. Örkelljunga kommun tillfrågade då Skånes Hemslöjdsförbund, och konsulenterna verksamma där, om de istället för den planerade verksamheten på Ingeborrarp kunde ställa om och besöka klasserna på deras skolor istället. Något vi från Skånes Hemslöjdsförbund tackade ja till.

Förutsättningarna när du besöker en klass kontra en utomhusdag med en massa aktiviteter är olika, så vi ställde då om den planerade aktiviteten till att tillsammans med barnen göra en sk "tillsammanskrona". Det är en slags mobil/takkrona som alla barn fick göra tillsammans och som sedan hängdes upp i klassrummet - som ett avslutningsverk innan de går vidare till första klass nästa termin.

Traditionen med en takkrona ovanför bordet eller i taket på en festsal har gamla anor och är något som gjordes i det gamla bondesamhället när det rustades för fest. Ofta var kronorna då av halm men också med allt möjligt fint man hade att tillgå. Kronorna kallades festkronor, oro eller himmeli.

Vi besökte under två dagar 3 och 5 maj fyra förskoleklasser och mötte sammanlagt 58 barn. Varje klass fick 1-1,5 h ihop med oss konsulenter och under den tiden gick vi genom uppgiften, slöjdade och satte ihop barnens tillsammanskrona. Vi hade med oss allt material och alla redskap för att genomföra aktiviteten. Varje barn fick göra en egen girland med de material som fanns att tillgå - naturmaterial och återbruksmaterial. När barnet kände sig nöjd med sin girland hängdes den upp i kronan och tillsammans bildar då barnens girlanger en helhet. De förskolor som deltog var Ekets skola, Eket, Mårdens skola, Örkelljunga, Bokelunda skola, Skånes Fagerhult och Von Reiser, Åsljunga.

FLERÅRIGA PROJEKT – SLÖJDTEKNIKER OCH MATERIAL

Korgen lyfter – ett projekt om att lyfta korg och korgkunskap

I ett samarbete mellan Östergötlands läns hemslöjdsförening, Sörmlands museum och Skånes Hemsjöjdsförbund driver hemslöjdskonsulenterna det fleråriga projektet Korgen lyfter. Projektet syftar till att lyfta korg och korgkunskap samt arbeta för att trygga återväxten av korgslöjdare i hela landet. Vi ser ett stigande intresse för korg, men det finns väldigt få som tillverkar korgar. Projektägare var under första året Östergötlands läns Hemsjöjdsförening men pga förändrad personalsituation övergick projektägarskapet i september 2021 till Skånes Hemsjöjdsförbund. Östergötlands läns Hemsjöjdsförening kommer att fortsätta delta i projektet vid särskilda punktinsatser men är inte längre kvar som fullvärdig samarbetspart. Projektansvarig är hemslöjdskonsulent Sofia Månsson.

Korgen lyfter finansierades första året av de tre samarbetslänen tillsammans med Nämnden för hemsjöjdsfrågor och Riksantikvarieämbetet, nu enbart av bidragsgivarna. Det startade med en förstudie 2019 och beräknas pågå tom november 2023. Under 2020 och 2021 gick projektet in i en genomförandefas. Vissa planerade insatser har tyvärr fått ställas in pga Covid-19 pandemin.

Under 2021 genomförde projekt Korgen lyfter bla följande verksamhet:

Folk och Kultur: 10-12 februari deltog projektet tillsammans med och i samarbete med Nämnden för hemsjöjdsfrågor på det kulturpolitiska konventet Folk och kultur som 2021 hölls helt digitalt. Projektets programpunkt var ett förinspelat videosamtal om korgslöjdarnas framtid. Filmen finns kvar att se på You-tubekanalerna Korgen Lyfter.

Noden Traditionell hantverkarskunskap utifrån Unescos konvention om det immateriella kulturarvet: Den 9 november genomförde Nämnden För Hemsjöjdsfrågor sin årliga konferens för hemsjöjds-konsulenter och utvecklare inom Hemsjöjd. Temat var Noden Traditionell hantverkarskunskap och utifrån Unescos konvention om det immateriella kulturarvet. Hemsjöjds-konsulent Sofia Månsson presenterade projektet Korgen lyfter, en prototyp för hur man kan arbeta med slöjd och hantverkssupprop som ett sätt att synliggöra och dokumentera kunskap, kunskapsbärare och föremål.

SVT Kulturprogrammet Sverige: I mars gjorde SVT ett besök i våra lokaler i Landskrona och gjorde ett reportage om projektet och utställningen Ålskade Korg! för Kulturprogrammet Sverige. Reportaget med hemsjöjds-konsulent Sofia Månsson, drygt 5 minuter sändes 13 mars och lyfter korghantverket som ett av världens äldsta och viktigaste hantverk. Då lärde vi oss att 6,5 minuters visning tar 10 timmar att filma och producera. Finns att se på SVT play.

Distanskurs i korghantverk: I samarbete med Svenska Hemsjöjdsföreningars Riksförbund, SHR, genomfördes under höstterminen 2021 en pilotutbildning i korghantverk - Fyra korgtekniker; Hedaredskorgar, löbbindning, granrotskorgar och hasselkorgar av skäppemodell. Kursen har som mål att ingå i det permanenta kursutbudet hos Sätergläntan - institutet för slöjd och hantverk och motsvarar fem veckors heltidsstudier. Av 24 sökande antogs 10 deltagare, varav två från Skåne. Delkursen som handlade om halmkorgar av löbteknik hölls i Simrishamn på Österlens Museum, under ledning av Steen Madsen, 13-15 oktober. Kursen kommer under höstterminen 2022 att drivas av Sätergläntan i samarbete med projektet.

Vandringsutställning Ålskade korg! Projektet producerade under 2020 en utställning som visar en stor mängd korgar från olika delar av Sverige tillsammans med texter om traditioner, tekniker, material m.m. Under 2021 visades utställningen på Hemsjöjden i Linköping, Rademachersmedjorna i Eskilstuna och från 18 september (- 30 jan 2022)

på Österlens Museum i Simrishamn. Under våren 2021 skulle den även ha visats på Trelleborgs Museum men eftersom museet pga Covid-19 pandemin tvingades hållas stängt så flyttades den utställningsperioden fram till våren 2023. 14 augusti avslutades utställningen i Eskilstuna med en heldag om korgar. Korgslöjdare visade upp sitt hantverk och hemslöjdskonsulenter Sofia Månsson och Helena Åberg fanns på plats för korgrådgivning föredrag om korgar och korgtraditioner i Sverige.

På Österlens Museum kompletterades utställningen med korgar från de skånska korgmakarna: Maria Jönsson, Ann-Marie Jönsson, Annsofie Nilsson, Ingalill Nilsson och Michael Rittner. I vandringsdelen av utställningen finns ytterligare skånska korgmakare representerade: Majken Bertilsson, Kerstin Jönsson och Steen Madsen. På vernissagedagen hölls program med korgmakare i arbete och visning av utställningen.

Visning på Österlens Museum: Den 2 oktober gjorde Ängelholms Hemslöjdsgille och Helsingborgs Hemslöjdsförening en resa till Österlens och fick en visning av utställningen av hemslöjdskonsulent Sofia Månsson. En korgdag anordnades på Österlens museum den 13 oktober av hemslöjdskonsulenter Sofia Månsson och Helena Åberg och Österlens Museum. Med uppmaningen Korgdag - kom med korgen! där besökare ombads att ta med korgar hemifrån och ställa frågor. Ett tiotal besökare hade korgar med.

Hemsida, databas och blogg: På korgenlyfter.se byggs en kunskapsbank om svenska korgtraditioner, material och tekniker. Här presenteras även projektets alla erfarenheter och aktiviteter i form av en blogg.

Instagram: Med syfte att synliggöra korgkunskap i sociala medier driver projektet instagramkontot [@korgenlyfter](https://www.instagram.com/korgenlyfter). Här arbetar vi med tex #allaminakorgar -där följare uppmanas att visa upp sina korgar. Varje fredag presenteras #faktafredag med en folkbildande post med korgkunskap. Under december presenterade vi #korgkalender med dagliga inlägg om korgslöjdarna i utställningen Älskade Korg!

Facebook: Projektet är admin för gruppen "Korgtillverkning i Sverige" som bildades 2020 och har 476 deltagare. Projektet har också en egen facebook sida.

Föredrag: Två digitala föredrag har arrangerats under året:

5 maj Eva Persson, De skånska spånkorgarnas uppgång och fall, sändes live på facebooksidan Hemslöjd i Skåne.

9 dec Fadel Mourali: Hedaredskorgsfilamentet sändes live på facebooksidan Korgen Lyfter.

Videopodden Korgen Lyfter: - en samtalsserie om korg och korgkunskap på Youtubekanalen med samma namn. I dagsläget har projektet gett ut tio avsnitt, filmade och redigerade av Sofia Månsson. I avsnitt nr två samtalar hemslöjdskonsulenterna Sofia Månsson och Kalle Forss om pilkorgsflätning - material och traditioner.

Dokumentation: Under en veckokurs på Hemslöjden i Skåne, Landskrona följdes slöjdaren Göran Andersson, Storvik, under hans kurs i tillverkning av knutkorgar. Alla moment filmades och Göran intervjuades. Filmmaterialet är under redigering och kommer att publiceras under 2022. Liknande gjordes tillsammans med Katarina Åman, rotslöjdare från Skellefteå, som höll kurs i att göra korgar av björkrötter i Eskilstuna, Sörmland. Tillsammans med Blekinge Läns Hemslöjdsförening deltar projekt Korgen Lyfter i en filmdokumentation om Mikael Svensson, Ronneby, som gör korgar i en och hassel.

Hasselprojektet

Den utställning om hassel som visades 2020 i våra lokaler har under året byggts om till en vandringsutställning. Den är fast monterad på en lastpall för att enkelt kunna transporteras och den är mycket lätt att sätta upp. Utställningen berör hasselns biologi, historia och slöjd. Under 2021 har den visats fyra veckor på Hovdala slott och två veckor på biblioteket i Höör. I Höör höll hemslöjdskonsulent Kalle Forss också ett föredrag för 20 personer.

Publik- och berättelseutveckling om korgar

Hemslöjdskonsulenterna Sofia Månsson och Kalle Forss har under året arbetat med ett filmuppdrag som syftar till att fånga in människors berättelser kring korgar. Det insamlade filmmaterialet har sammanställas till två korta filmer och dokumentationer av olika korgslöjdare.

10 personer deltog tillsammans med länets hårdslöjdskonsulenter i en zoomträff den 26 maj, där vi pratade om korgar. Varje deltagare visade upp sin favoritkorg och berättade om dess ursprung och minnen.

Tre korgslöjdare har filmats när de berättar om korgar som betytt mycket för dem. Dessa filmer kommer att klippas ihop med andra insamlade korgberättelser till en längre film under 2022.

1 KVADRATMETER LIN

En sammanställning gjord av SHR visar att över 6000 personer över hela landet odlade lin i projektet.

1 kvm lin

2020 initierade hemslöjdskonsulenterna i Västra Götalandsregionen projektet 1kvm lin. Syftet med projektet var att öka medvetenheten och kunskapen om den textila fibern lin, genom odlande nå ut till nya grupper och att människor i pandemin skulle få en möjlighet att göra saker tillsammans utan att behöva träffas fysiskt. År 2020 genomfördes projektet endast av VGR. Då uppslutningen och responsen var stor och lyckad tog Svenska Hemslöjdsföreningarnas Riksförbund, SHR över ansvaret för 1kvm lin 2021 och kunde då utöka projektet till att innefatta hela landet. Alla regioner i Sverige medverkade på något sätt, många gånger genom hemslöjdskonsulenterna men också genom hemslöjds- och bygdeföreningar. SHR ansvarade för att sammanställa åtta linbrev med information till deltagarna från hur de skulle så sitt lin, till hur man tar hand om sin färdiga linnetextil på bästa sätt. Försändelsen av dessa brev sköttes av ansvarig i respektive region.

I Skåne startade projektet i mars och pågick till november med 148 deltagare, varav 130 fick linfrö skickat till sig från oss. Fröerna som skickades ut gratis, ca 15-20 gram, räckte till att odla 1 kvm. Alla som deltog fick information via linbrevslistan, som SHR skickade ut kontinuerligt för att deltagarna skulle kunna ta del av information i takt med att deras lin växte. Under september anordnade Skånes Hemslöjdsförbund två beredningsträffar i samarbete med Skånelin. På dessa träffar deltog 9 respektive 10 personer. Erbjudande om att vara med på beredningsträff gick ut till alla deltagare och de som svarade först fick plats. Lokalen i Knutstorp där Skånelin har alla beredningsredskap lämpar sig inte för större grupper än 10. För att få använda Skånelins maskiner behövde deltagarna bli medlemmar i Skånelin. Under november anordnade vi en kurs i att spinna sitt eget lin. Kursledare var Lina Sundberg. Kursen blev fulltecknad och 10 personer provade på att spinna sitt eget lin.

Vi hoppas att vi med detta projekt nått ut till nya grupper. Vi vet att vi nått "typiska" odlare som tidigare vetat om att Hemslöjden finns, men aldrig tidigare besökt oss eller medverkat i något evenemang vi arrangerat. Vi hoppas också att vi genom medverkan i projektet stärkt kunskapen om lin, linberedning och hur linneprodukter bäst skall skötas. Då projektet varit nationellt har också samhörigheten med övriga regioner i Sverige stärkts. Ansvarig hemslöjdskonsulent har varit Anna-Lisa Persson. Projektet fortsätter under 2022.

REGIONALA SAMARBETEN

Utvalt i Syd – jurybedömd vandringsutställning

Utvalt i Syd 2021 är en utställning som vill visa det hantverksdrivna skapandets spännvidd och utveckling inom dagens formområde: här inkluderas alla former och uttryck, från traditionella slöjd- och bruksföremål till det fria och konceptuella. Utvalt vill uppmuntra arbeten som förvaltar hantverksskunnandet men gärna överskrider traditionella gränser för uttryck och teknik. Alla som arbetar med hantverksmässigt och konstnärligt formskapande i eget namn eller tillsammans med andra har möjlighet att söka. Den tredje omgången av projektet drivs av Form/Design Center och det är Maria Vieweg som är projektledare. Den tredje utställningen i projektet visar 27 verk av lika många utövare. Dessa verk har valts ut av en meriterad jury bestående av Katarina Evans, Mikael Löfström och Cilla Robach. Läs mer på utvalטיםyd.se

Till Utvalt är två stipendier knutna á 30 000 kr vardera från Malmö Industriförening och Skånes Hemslöjdsförbund. Stipendierna delas ut till utövare vars verk särskilt utmärker sig i enlighet med stipendiernas ramverk.

Malmö industriförenings stipendium tilldelas Caroline Möller för verket Sudden eruption. Det är ett arbete som vittnar om utforskande av det keramiska materialet, brännteknik och glasyr – vilka i samverkan med stor teknisk skicklighet och ett konstnärligt öga resulterat i verk med ett egenartat och fantasieggande uttryck.

Skånes Hemslöjdsförbunds stipendium tilldelas Lena Palenius för Sagokudden där hon på ett personligt sätt följer och förnyar en lång skånsk tradition av berättande broderi. Vi känner igen kompositionen inspirerad av äldre jynnen där motiv myllrar inom formens strikta hörn. Stygnen rör sig fritt och flödigt i en förnyad färgskala och med målerisk nålföring. Sagokudden är en fortsättning på en traditionell berättelse med upphovsmakarens, och vår tids, individuella språk.

Under 2021 har utställningen visats på Form/Design Center, 17 juni-22 augusti, på Kulturcentrum i Ronneby, 11 september-31 oktober och på Lux i Östersund 4 december-9 januari. Under 2022 fortsätter utställningen till Konsthallen i Tomelilla 22 januari-27 februari och visas under sommaren på Kulturgatan i Bodafors 18 juni-18 september. De tre projektägarna; Konsthantverkscentrum, Skånes Hemslöjdsförbund och Form/Design Center har påbörjat arbetet med att planera för projektets fortsättning. Ansvarig hemslöjdskonsulent är Annhelén Olsson

Utvalt.
KONSTHANTVERK, SLÖJD & FORM I SYD
2021

Sagokudden av Lena Palenius

Foto: Jesper Berg

Österlens museum i Simrishamn – samarbete kring korgar

Älskade korg! Flätat, Bundet, vridet visades 18 september - 30 januari 2022 på Österlens museum i Simrishamn. I samband med utställningen ordnades visningar med föredrag av hemslöjdskonsulent Sofia Månsson, bland annat för Ängelholms Hemslöjdsgille och Helsingborgs Hemslöjdsförening 2 oktober.

En korgdag arrangerades på Österlens museum den 13 oktober av hemslöjdskonsulenterna och Österlens Museum tillsammans. Med uppmaningen Korgdag - kom med korgen! där besökare ombads att ta med korgar hemifrån och ställa frågor. Ett tiotal besökare hade korgar med och fick veta mer om dessa av hemslöjdskonsulenterna Sofia Månsson och Kalle Forss.

En del av Pilotutbildningen Distanskurs i korghantverk, var förlagd till Österlens museum den 13-15 oktober. Kursen som handlade om halmkorgar av löbteknik hölls under ledning av Steen Madsen. Strax efter, 16-17 oktober, arrangerades kurs i halmløb med Steen H Madsen som lärare, för allmänheten där 10 personer deltog. Under våren 2022 fortsätter samarbetet med flera föreläsningar om korgar av hemslöjdskonsulent Sofia Månsson på Österlens museum.

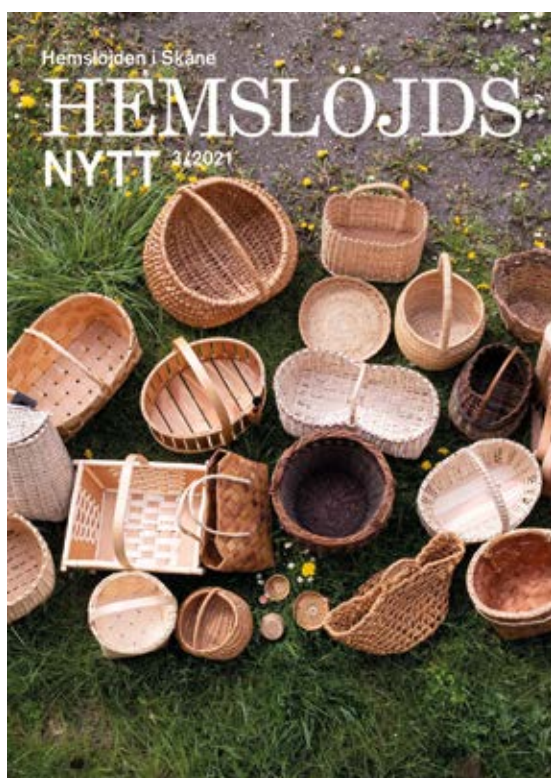
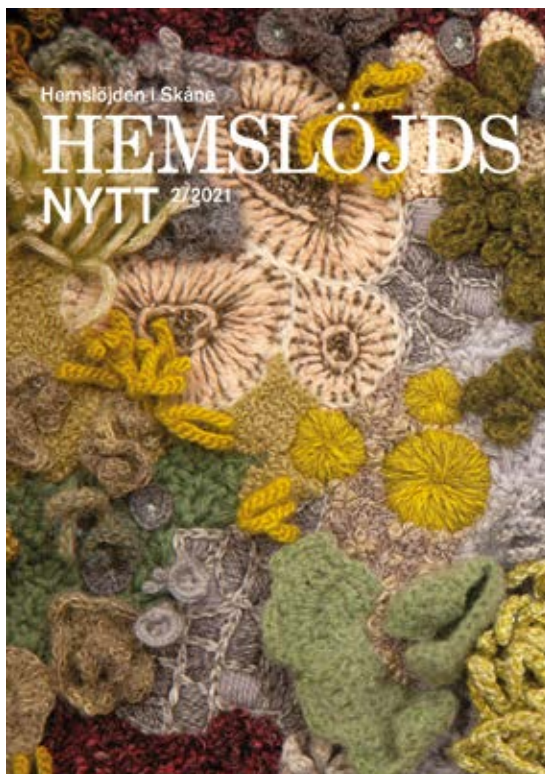
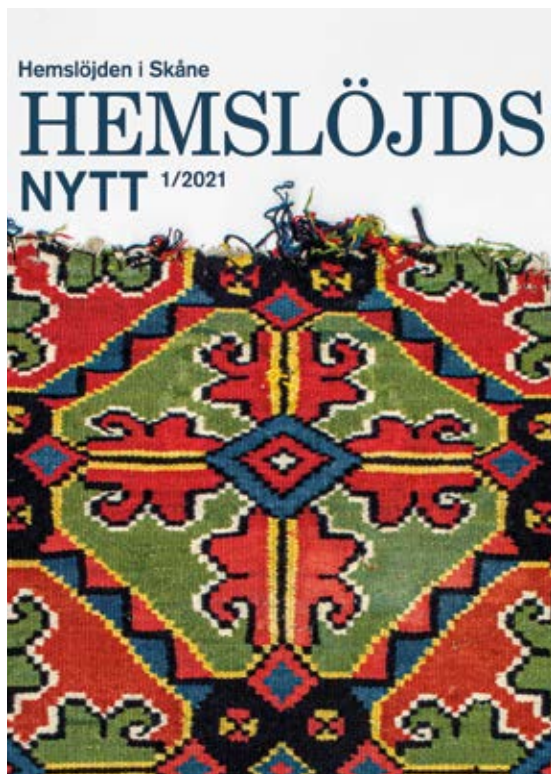
INFORMATION, KOMMUNIKATION OCH DIGITALA FÖRELÄSNINGAR

Hemslöjdsnytt

Skånes Hemslöjdsförbund ger ut informationsbladet Hemslöjdsnytt med information från konsulenterna, föreningarna och butiken. Hemslöjdsnytt utkommer med fyra nummer/år, med en upplaga av ungefär 3000 ex/nummer. Medlemmar i hemslöjdsföreningen får Hemslöjdsnytt hem i brevlådan. Den tryckta pappersvarianten sprids till medlemmar, bibliotek, museer, hemslöjdskonsulenters kontor i övriga landet och delas ut i vår butik. En digital variant går att ladda ner på hemslojdeniskane.se. Redaktör och ansvarig utgivare är hemslöjdskonsulent Sofia Månsson.

Informationsbladet Hemslöjdsnytt utkommer med fyra nummer/år och innehåller information från konsulenter, föreningar och butik.

Hemslöjdsnytt finns även att läsa digitalt på vår hemsida hemslojdeniskane.se.

Digitalt nyhetsbrev

Förutom papperstidningen Hemslöjdsnytt skickar vi också ut ett digitalt nyhetsbrev. 2021 skickades nio digitala nyhetsbrev ut från hemslöjdskonsulenterna, till ca 3000 prenumeranter.

Hemsida med webbshop

Skånes Hemslöjdsförbunds webbplats hemslojdeniskane.se hade 70 099 besök under 2021. Här tipsar hemslöjdskonsulenterna om sånt som är på gång i länet, samt tar emot anmälningar till den egna kursverksamheten. Här finns också våra utställningar dokumenterade och möjligheten att ladda ner informationsbladet Hemslöjdsnytt. Här finns också hemslöjdsbutikens webbshop butik.hemslojdeniskane.se

hemslojden.org

Hemslöjdsrörelsen i landet har en gemensam nationell webbplats. Här finns både föreningarnas och Skånes Hemslöjdsförbunds aktiviteter med i den sk slöjdkalendern.

vantar.hemslojdeniskane.se

Domänen byggdes upp under 2018 för projektet #delavantar. Sidan ligger kvar på nätet och besöks fortfarande flitigt. Här finns information och stickbeskrivningar till alla vantarna i projektet. Sidan hade drygt 165 000 besök under 2021.

Facebook

Hemslöjdskonsulenterna har personliga facebookkonton. Butiken driver sidan Hemslojden Skåne AB. Hemslöjdskonsulenter, butik och föreningar har en gemensam sida: Hemslojd i Skåne.

Instagram

Vårt konto @hemslojdeniskane har drygt 12 000 följare. Såväl hemslöjdskonsulenter som butik gör inlägg på kontot.

YouTube

Skånes Hemslöjdsförbund finns sedan flera år tillbaka på Youtube. Under året har vi lagt ut nio nya filmer, varav fem digitala föreläsning och en instruktionsfilm.

Ansvarig för information och kommunikation är hemslöjdskonsulent Sofia Månsson

Digitalt museum visar Hemslojdens samlingar

Stora delar av samlingarna i Stiftelsen Skånsk Hemslojd och Östra Skånes hemslojdsförenings arkiv finns tillgängliga för forskning och inspiration i Hemslojdens samlingar på digitaltmuseum.se. Det är 3 800 poster med äldre slöjdföremål, fotodokumentation av allmogeföremål, slöjdtekniker och föreningsverksamhet.

HEMSLÖJDSFÖRENINGARNAS VERKSAMHET 2021

Under året har många aktiviteter som föreningarna planerat fått ställas in, men trots det har ca 1600 personer deltagit i de 132 aktiviteterna som föreningarna har genomfört. Flera av föreningarna har verksamhet som vänder sig till barn och unga, 16 aktiviteter med 175 deltagare har genomförts och flera av föreningarna strävar efter att öka denna inriktning med verksamhet för barn. Man upplever också att intresset för att slöjda har ökat under pandemin. Några har använt sig av digitala möten och kurser för att nå ut med sina program.

Önskan finns hos alla att det ska bli normalt läge igen, så man fullt ut kan genomföra all den verksamhet som planerats de två senaste åren. Alla föreningarna är nöjda med att man överhuvudtaget har kunnat behålla flertalet av sina medlemmar. Antalet medlemmar har förändrats från 1855 år 2020 till 1823 år 2021. Detta har nog mer sin förklaring i naturlig avgång, än ett ointresse av att vara medlem.

Helsingborgs Hemslöjdsgille

Helsingborgs Hemslöjdsgille har staden Helsingborg med omnejd som upptagningsområde. Föreningen har 146 medlemmar. Föreningen har genomfört fem olika kurser och fick ställa in 14 planerade. Alla slöjdekaféer under våren, på Rosengårdsbiblioteket och på Stadsbiblioteket, fick ställas in. Då startade man upp digitala slöjdträffar istället och genomförde fem sådana. Under sommaren kunde man börja med slöjdekaféer utomhus och under hösten var det möjligt att hålla sex slöjdekaféer inomhus i Stadsbiblioteket. Två medlemsaktiviteter planerades, en fick ställas in. En resa för medlemmarna gjordes i samarbete med Ängelholms hemslöjdsgille, till Simrishamn och Österlens museum för att se utställningen Älskade korg och besöka bildhuggare Carsten Nilsson i Hammenhög.

Hemslöjden Malmöhus

Hemslöjden Malmöhus är regionens största förening, den har gamla Malmöhus län som sitt upptagningsområde och föreningen har 655 medlemmar. Föreningen ger ut ett digitalt nyhetsbrev, som når ut till medlemmarna med deras program. Under året har man haft 34 aktiviteter och i dessa har det deltagit 221 personer. Man har ordnat sex aktiviteter för barn och unga och i dessa har 13 personer deltagit i. Framöver vill man satsa mer på aktiviteter för barn och unga. Föreningen ordnar kurser och arrangerar stick-, broderi- och täljkaféer på flera olika platser i regionen, mestadels i Landskrona, men också i Staffanstorp och Lund.

MittSkånes Hemslöjdsförening

MittSkånes Hemslöjdsförening, har Höör och mellersta Skåne som upptagningsområde. Under året har föreningens haft 114 medlemmar, vilket är en liten ökning sedan förra året. MittSkånes hemslöjdsförening har sedan länge en aktiv broderigrupp, Brodöösarna, som träffas regelbundet och är öppen för alla som vill delta. Under året har det varit sju träffar och ca 10 personer har deltagit varje tillfälle. En av dessa träffar var på Världsbroderidagen och det drog fler deltagare.

Föreningen arrangerar slöjdekaféer tillsammans med Eslövs bibliotek och under hösten har man haft fyra träffar där med ca 15 deltagare varje gång. I samarbete med biblioteket i Höör, hyrde föreningen utställningen Hassel, den 22 november - 3 december och hemslöjdskonsulent Kalle Forss medverkade och höll föredrag om hassel för 20 personer.

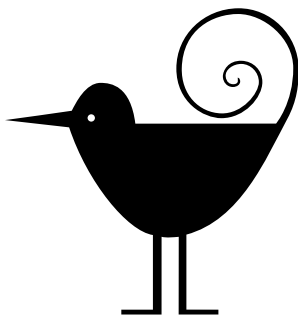
Staden Malmös Hemslöjdsförening

Föreningen har Malmö stad som upptagningsområde och Form/Design Center är basen för deras aktiviteter. Årets verksamhet har präglats av de restriktioner som införts till följd av den rådande pandemin, främst under våren. Kurser och andra träffar har då genomförts digitalt och verksamheten kom igång först under sommaren, med kurser och inspirationsträffar kring växtfärgning, luffarslöjd, täljning, frivolitet och blocktryck som kunde genomföras fysiskt. Hemslöjdens dag i september arrangerades som ett öppet hus evenemang, där medlemmar från föreningen Vi Vävare i Skåne och föreningen Skånelin deltog med aktiviteter. Besökarna fick prova på att spinna ull och lin och väva i bordsvävstolar. Föreningen har 199 medlemmar och 1727 följare på Facebook.

Söderslätts Hemslöjdsförening

Föreningen har sydvästra Skåne som upptagningsområde och flera av de 101 medlemmarna kommer från Skanör och Falsterbo. Verksamheten har varit inställd under våren, p g av pandemin och därefter när det varit möjligt igen, har föreningen satsat på öppna slöjdvällar som har varit gratis för ungdomar och medlemmar. Då har man träffats för att slöjda och deltagarna har haft med sig ett eget handarbete. Man har arrangerat sju aktiviteter med 45 deltagare, varav 12 har varit ungdomar. Föreningen letar nu efter en lokal för större evenemang typ Träfesten, som man tidigare hade på Konsthallen i Falsterbo Strandbad.

Ängelholms Hemslöjdsförening

Föreningen har stadigt 266 medlemmar. Under året har man genomfört 56 aktiviteter med ca 730 deltagare, sex av dessa har vänt sig till barn och unga och 140 har deltagit. Det är aktiviteter som After School på torsdagseftermiddagar för åk 4-6 som är ett samarbete med Aktivitet förebygger, kommunen och kulturskolan. Under året har föreningen utvecklat digitala kurser och haft 18 zoomslöjdsaktiviteter. Gillet har varit Instagramgäst på Svenska Hemslöjdsföreningarnas Riksförbund och genom det fått mycket publicitet.

På Hemslöjdens dag höll man till på torget och temat var Får och Ull, där riktiga får och lamm visades upp. Andra aktiviteter är Flyga drake i Skateparken och Pop-Up broderi på torget. En medlemsresa arrangerades till Simrishamn och Österlens museum för att se utställningen Älskade korg och besöka bildhuggare Carsten Nilsson i Hammenhög. Föreningen har ett nära samarbete med Ängelholms kommun.

Östra Skånes Hemslöjdsförening

Föreningen har hela Östra Skåne, gamla Kristianstad län, som sitt upptagningsområde och under två år i rad har medlemsantalet ökat. Nu är det uppe i 342 medlemmar och denna trend är man glad över. Under året har verksamheten varit mindre, men man har ändå arrangerat åtta kurser med 75 deltagare och två aktiviteter, med 210 deltagare. Under Ullveckan i september hade man workshops och utställning på Österlens museum, man har arrangerat ett studiebesök på Lönsboda korgfabrik och Strömstorps ullspinneri. En filmkväll på Facebook arrangerades i samarbete med Skånes Hemslöjdsförbund, där man visade filmen Gamla hantverk-korgmakare som producerades av Kristianstad läns hemslöjdsförening på 1950-talet. Föreningen har sitt arkiv och samlingar sedan flera år på Norra Kasern på Regionmuseet i Kristianstad. Arbetet med att digitalisera samlingarna pågår.

Hemslöjden

hemslojdeniskane.se

HEMSLÖJDEN I SKÅNE

Landskrona gamla stationshus

Österleden 10

261 35 Landskrona